

i den dømmende og den udøvende Magt, hvor paa den constitutionelle Forsatning hviler. Naar det af flere af dem, der have deeltaget i denne Discussion, er sagt, at Forhandlingerne have været saa længe, saa vil jeg udtale, at, skjøndt jeg nødig seer, at Forhandlingerne trække længere ud end hderst nødvendigt, anseer jeg denne Sag for saa vigtig, at det var ønskeligt, om Enhver, der havde Kundskab til den, vilde bidrage til at klare den, thi den staaer i den allernøieste Forbindelse med Udviklingen af det politiske Liv, som er begyndt her i Danmark. De Mødsætninger, som vi have seet i de sidste Aar, opstaae her i Landet, ere et bestemt Vidnesbyrd om, at vi maae gribe denne Sag anderledes fat. Forsamlingen maa vide, at der her er Tale om de Mænd, der skulle bringe i Udøvelse i Livet de Love, som her vedtages; der er her Tale om de Mænd, som skulle møde den lovgivende Magt som Ministre, og dette Lovforslag staaer derfor i den allernøieste Forbindelse med det politiske Livs Uddannelse her i Landet.

Jeg maa endnu til Slutning bemærke, at der i dette Aar er reist Klage over, at Grundlaget for Universitetet er blevet falst, at Grundlaget for de vordende Studenters Uddannelse er grundlagt paa en urigtig Maade. Forhandlingen har dreiet sig om den Plan, der blev indført 1850, og som forleden var her paa Bane; det var med Hensyn til den, at det fra flere Sider blev bemærket, at det falste Grundlag var blevet lagt, uden at spørge den lovgivende Magt derom. Men naar Grundlaget er falst, hvorledes kunne vi da vente, at Bygningen paa dette Grundlag skulde blive rigtig? Jeg maa maaskee med den ærede Formands Tilladelse oplæse et Par Ord af, hvad der under denne videnskabelige Forhandling er fremkommet, og som en af Deeltagerne i den har udtalt i et Skrift, der er udkommet i Aar. Det hedder deri: „Universitetet har efterhaanden indtaget en Stilling, som det ikke kan være tjent med. Stedetfor at være en videnskabelig Højskole er det blevet en Embedsmandsskole. Det er i Virkeligheden blevet en Embedsmandsfabrik. Regjeringen har givet Fabrikken Monopol og er selv traadt i Compagniskab med den. Regje-

ringen opgiver Mønstret og strax sætter Fabrikken del i Bæv.“ Endvidere: „Alt efter som Universitetet mere og mere er traadt i dette Afhængighedsforhold til Regjeringen, har det ogsaa arbejdet sig mere og mere ind i Examenssystemet“ og: „Universitetet stempler og forterer Candidaterne og Regjeringen behøver ifkun at slaae op i Risterne og vælge efter de vedtagne Mærker. Men Universitetets Examensforbringere falde ikke altid sammen med Samsundets billige og rimelige Forbringere.“ Senere udtaler han: „Man har af og til og vel ikke altid uden Grund beklaget sig over vor Embedsstands Mangel paa Energi og Virkelyst, dens Gnavenhed og Brantenhed“. Fremdeles: „Den Retning, som Undervisningsvæsenet med sit Examenssystem har taget her i Danmark, har ogsaa været en medvirkende Aarsag til, at Oplysning og høiere Dannelse ifkun har udbredt sig lidet udenfor Embedsstanden“. Til Slutning siger han: „Skolen eller rettere Universitetet maa begynde at vise nogen Eftergivenesshed; thi have vi ikke ganske misforstaaet Tidens Tegn; vil en ufornuftig Paastaelighed let afstedkomme sørgelige Følger. Den, der modsætter sig sunde Reforme, arbejder i Revolutionens Tjeneste.“ Disse Ord, som ere fremkomne gennem denne Forhandling, vil jeg ikke undlade at gjøre de Herrer bekendte med, som ikke synes tilbøjelige til at række Haand til at faae ordnet en vis Side af det her paaklagede Forhold.

Formanden: Rigsdagsmanden for Rjøbenhavns 8de Valgkreds (Nimestad) har forlangt Ordet. Han har rigtignok havt det to Gange; men da det kun er for en kort Bemærkning, antager jeg, at Forsamlingen ikke har Noget imod, at han atter faaer det.

Nimestad: Jeg har forlangt Ordet for at gjøre den Bemærkning, at jeg har gjort mig Umage for at tale saa tydelig, at jeg virkelig ikke troede, at jeg skulde behøve at værge mig mod den Mening, der blev mig tillagt, at jeg skulde troe, at det, at en Mand havde taget Attestats ved Universitetet, skulde gjøre ham til en Videnskabsmand. Jeg har udtrykkelig sagt, at jeg med Glæde vil følge den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds